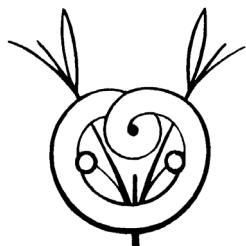

რუსუდან ჩუბინიძე

მოღონისი

„ეროვნული მწერლობა“
თბილისი 2009

გამოცემის რედაქტორი: ხუბა მაჭავარიანი

მხატვარი: ზურაბ სულაკაური

დაკაბადონება: სალომე პაიჭაძე

ოპერატორი: ნინო ნეკერიშვილი

ISBN 978-9941-0-1958-6

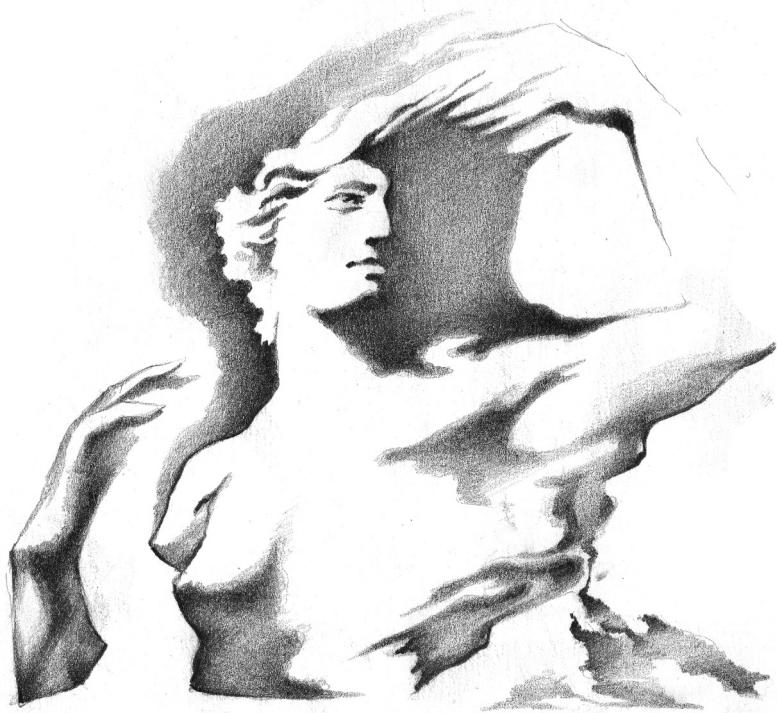
სიყვარული... მრავლისმომცველი სიტყვაა, რომლის
ამომწურავი ახსნა, ჯერ არც ერთ გენიოსს არ აქვს: სიყ-
ვარული არის ძალა, განწყობილება, აზრი, სტიმული, დამოკ-
იდგბულება და თავად სიცოცხლე! სიყვარული ასულდგ-
მულებს, შთააგონებს, განაგებს, ქმნის: გულიდან იღვენოვ-
ბა, ხან ანკარა ნაკადულად მორაკრაკებს, ხან ბობოქარი
მდინარის მრისხანება მოაქვს, ყოველთვის შესწევს მაგი-
ური უნარი გაგიტაცოს, თანამგზავრად და თანამოაზრედ
გაქციოს. ქაღალდზე სტრიქონებად დაღვრილი ლამაზი
განცდების დიდმა სიყვარულმა გაუჩინა ბატონ გიორგი
ლელუაშვილს წინამდებარე წიგნის გამოცემის იდეა. დიდი
მადლობა ბატონ გიორგის, ჩემს უსაყვარლეს და უძვირფას-
ეს ადამიანს ჩემი, ჩემი შვილების და ყველა იმ ადამიანის
სახელით, ვისოვისაც ძვირფასია რითმა და აზრი, ვისაც
ოუნდაც ერთხელ დაეხმარება ჩემი პატარა ქმნილება გან-
წყობილების შექმნაში!

ჩვენთან არს ღმერთი!

რუსულან ჩუბინიძე

სამრისპაცო მოფიზები

მზე, მოვარე და ვარსკვლავები,
და პატრუქი ერთი ციდა,
არ დარჩება ნაკვალევიც,
გაიცემა ვიზა ციდან.
მორაკრაკე ნაკადული,
მოხვეული ყურებს ჩალმა,
დარჩენილან გულნაკლული,
წარიტაცა ცეცხლი ქარმა.
ვაზის ძირში ნარწევ აკვანს,
ვეფხვისა და მოყმის ნაბრძოლს
შვილებისთვის თვითონ ვქარგავთ,
ვმდერით, რომ არ დაიკარგოს.
რომ სწორია ძუ და ხვადი,
ხან სიცოცხლეს სჯობს სიკვდილი,
გაიზრდება ალგეთს ლეპვი,
ბოროტს მიაქვს ჩვენი ჭირი.
რომ სიკვდილს ვერ შეაჩერებ,
ვერც სიცოცხლეს მოხდებ ლაგამს,
რომ იქ განბად დაგიხვდება,
რას აქ გასცემ, ან დაჰკარგავ.
რომ კეთილი ძალავს ბოროტს,
რომ ტყუილი არის გონჯი,
რომ ერთია ყველას ბოლო,
ვიზომებით ერთი გოჯით.
თავს ვევლებით არწივს, დაჭრილს,
ვით მერანი, ტატოს ჰუნე,
სულ იტაცებს ველად გაჭრილს,
უახლესი საუკუნე!
აქ იზრდება ერის კაცი,
ქმნად მართლისა თრგუნოს ჭირი,
და შუქსა ჰვენს აწმუოს მუდამ,
შუქნაკლულიც, მისი ჩრდილი.

07 რამე მწამდა

გრიალი ხმათა.
საოცრად მარდად
ეშვება კართან,
სამოთხის ფარდა.
ელგარებს სრბოლა,
წუთთა და წამთა,
იშლება ხალთად
წკრიალი ხმალთა,
ფიქრი რომ ქროლა,
გრძნობა რომ მწვავდა,
უტკბილეს დროთა,
უამეს ხანთა,
ქცეულა წალამთ,
ქროლვად და წვათა,
რაც იმედს ჰგავდა,
რაც ქვეყნად მწამდა.

ჩემი ხალხია
და გულიდან ამოძახილი,
უფრო ბასრია,
ორლესული ვიდრე მახვილი!
ჩემი სისხლია,
ეროვნული მისი ღირსება,
უპირველესი
ამოსუნთქვის წამში ივსება!
ჩემი მიწაა,
ჩემი ხალხის აწმუო, წარსული,
აქვს ყელსაბამად,
მარგალიტის თვლებად ასხმული!
სიცოცხლე უფალს
მარტო იმად არ მოუკია,
რომ ვარდებივით
გამშვენებდეთ რევოლუციას!
მან კურთხეული
დაგვაფარა თავზე ოლარი,
ერთსულოვნება,
აი, დიდი მონაპოვარი!

ვერრას მაკლებს ქაეშანი,
ვერ შემჭამა, ვერ გამომხრა,
ვერ გამხადა ბუდეშავი,
ვერ მოსტაცა გულსაც ოხვრა.
მე სიცოცხლის ვგალობ ჰანგებს,
თავს დამნათის ათინათი
და ცხოვრების მიჯრა ჩანგებს,
ემატება უღერა მათი.

080

არ მოგიდოდი მე შენთან მაშინ,
ზღვაში მზე ჩაჲყვა ჭადარა სხივებს,
გული კი, როგორც უმწეო ბაგშვი,
შენ მოგეტმასნა, ვერ მოიცილე.
ბროლის სასახლე იქცა ნამცეცად,
დღის სინათლემაც დაჲკარგა ხიბლი,
როგორ განრისხდა მოწყალე ზეცა,
როგორ შებრუნდა ბორბალი იღბლის.
წყარო დამშრალა, გიგანტურ კაშხალს
შეჲყრია სენი... ბრუნავს სამყარო!
დაველოდები კვლავ მამლის ყივილს,
მოახოება ცისკრის მახაროს!

მზერა

ნეტავ ვის ელის
ეგ თბილი მზერა,
ჯერაც ბობოქრობს
არ ჩადგა ქარი,
ფოთლის სიმწვანეს,
გაუშლელს ჯერაც,
არ შერჩენია
სიცოცხლის კვალი.
არადა უკვე
მაისი დადგა,
ეს გაზაფხულიც
მიდის თავდება,
რწმენა შერყეულ
უმწეო ფოთოლს,
ვინ დაუდგება
ეხლა თავდებად?
თვალი შეავლე,
აჩუქე მზერა!
სიცოცხლის თვლემას
მოედოს ბოლო!
ყინვით გათოშილს,
ყინვის ძილისგან,
მწამს, გადაარჩენს
ეგ მზერა მხოლოდ!

ფალენბან

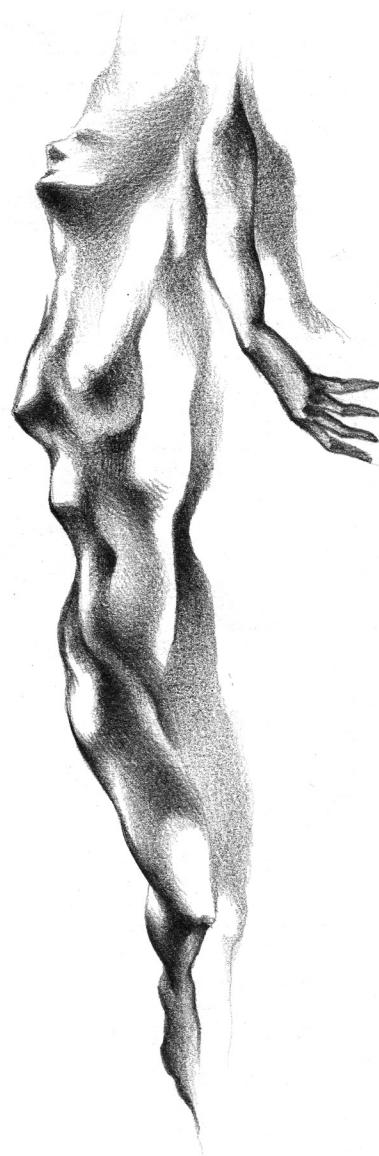
საოცარია, როდესაც ზვირთი
 ქაფში ყველაფრის შთანთქმას აპირებს,
 ბედნიერი ხარ, როს მძლავრი ტალღა
 ხელს ჩაგავლებს და გაგინაპირებს.
 მერე შეგითრევს, იდუმალების
 ზღაპრულ სამყაროს რომ შეგახვედროს,
 უფაქიზესი ძალდატანებით,
 უხედნ კვიცივით ცდილობს გაგხედნოს!
 ლალად ეძლევი, ქაფად ქცეული,
 ზვირთების რიტმში თავდავიწყებას,
 დაგავიწყდება ირგვლივ ყოველი,
 ვინა ხარ, ისიც დაგავიწყდება.
 ზვირთებზე მაღლა ვარსკვლავი გიხმობს,
 შენ კი ეშვები და ხმაც მისწყდება.
 მორჩა, გათავდა, ფიქრობ და გტკივა,

 წაპ! – ყველაფერი ახლა იწყება!

პაცხის სვეტი

ქაცხის სვეტი ვარ,
ვდგავარ და ველი,
ლოდინმა ლოდად
მაქცია თითქოს,
შენახული მაქვს
სათუთად გულში,
გრძნობა, სუნთქვა და
ნაღვერდლის სითბო.
ვდგავარ და ვიცდი,
ბევრი მინახავს,
თვალსაც არ ვახელ,
დღეა თუ ბნელი,
მაბურავს ნისლი,
თუ ცისარტყელა,
არც თქმა მჭირდება,
არც დაძახება,
მე თვითონვე ვარ
ამოძახება,
მიწის გულიდან
ამონაწვერი.

ჩემი ანგელოსი

მე შენ მესახები
როგორც ანგელოსი,
როგორც მოღალადე
ნათლისვეტთა შირმა,
როგორც წარმოსახვა
მიქელანჯელოსი,
შემოქმედებითი
ტრიუმფების მიღმა.
მე შენ მესახები
როგორც შთაგონება,
როგორც მოუთოკავ
ზვირთთა აგორება,
ტკბილი ოცნებების
მდოვრედ გაღვიძება,
გრძნობათ ეტაპებში
სავალ ნაბიჯებად.
როგორც საოცრება
საოცრების კართან,
ვნების გამჭირვალე,
საოცნებო ფარდა,
მძლავრი მეუფება
ჩემი სამეფოსი,
ჩემთა ანგელოსთა
მთავარანგელოსი.

დრო

ხან მზეა და ქარი,
 ხან წვიმს, ხანაც თოვს,
 დღე დღეს კვალში მისდევს,
 ეჩქარება დროს.
 როგორც ელმავალი,
 როგორც მთვარე ცაზე,
 ოცნებათა გემი,
 იმედებით სავსე.
 მზე ტყვიისფერ დრუბელს
 ავლებს ოქროს ვარაყს,
 იმედების ძაფი
 მისდევს ოქროს კალამს.
 დრო არ იცდის, ჩქარობს,
 თვითონ ასწრებს, ხარობს,
 ვის უსაზღვროდ სწყალობს,
 ვის მოუხნავს კალოს.
 დღე, დღეს კვალში მისდევს,
 ეჩქარება დროს,
 დრო თავისთვის მირბის,
 დრო თავისას ძოვს.

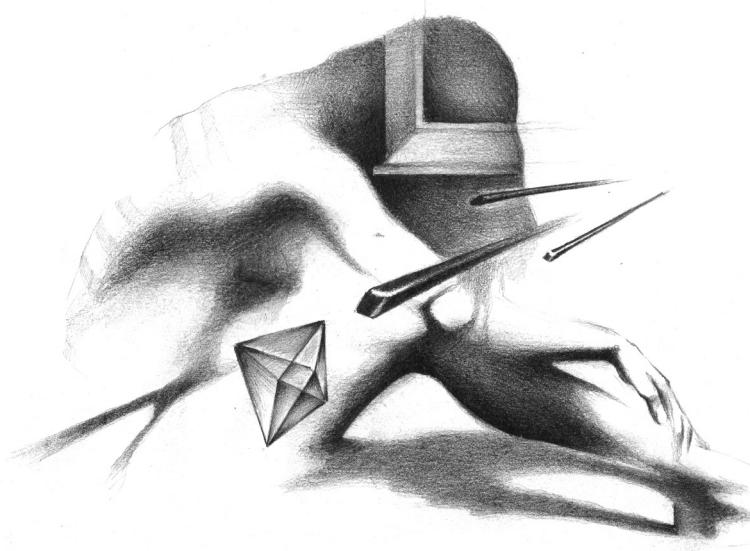
მარტოობისთვის

მარტოობისთვის,
გულს რად იჭამ
მყინვარო ნეტავ?
ვინც მარგალიტად,
დაბადებულა –
დარჩება კენტად,
მარგალიტი ხომ
სიმბოლოა,
მხურვალე ცრემლის,
ცრემლს –
მარტოობა უხდება და
ძალიან შვენის.

ჭრე

რა ვარ და ვინ ვარ,
ვდგავარ თუ ვზივარ,
ვინ ვარ და რა ვარ,
ან ვისა ვგავარ,
ვწევარ თუ ვზივარ,
ვზივარ თუ დავალ,
არ ვიცი ვინ ვარ,
ვინ ვარ და რა ვარ,
რომ არც კი ვჩანვარ,
ვინ ვარ და რა ვარ,
მოვედი, წავალ.

ძვათა სიმფონია

„მაქვს მკერდს მიდებული
ქნარი, როგორც მინდა,”
გალაკტიონი

ირგვლივ საოცარი
სუფევს ჰარმონია,
ქვათა სიმფონია
გვიხმობს უახლესი.
ქვეყნად არასოდეს
არსად არ ჰქონიათ,
გამათ შეხამება
უფრო უმაღლესი.
ქვაში ჩაკირულა
გენთა სიდიადე,
მიდი, ახლოს მიდი,
ქვას ყური მიადე,
ქვაში ჩაქსოვილა
გრძნობათ ნეტარება,
როულზე ურთულესი
აზრთა შედარება,
ქვაში ჩატეულა
ჩვენ რომ არ გვქონია,
უფრო საოცარი
გამათ ჰარმონია!

გალაპტიონს

შენს ლურჯა ცხენებს
 ბეწვს უშლის ქარი,
 ხეთა რიგებს რომ
 გადახრის რკალად,
 მთაწმინდის მთვარე,
 სავსე და მწყერალი,
 აღ არ განებებს
 ჯადოსნურ კალამს.
 ხმაურს არ სწყვეტებ
 განგაშის ხმები,
 ერთი შეხედვით
 გლოვას რომ ჰგავდა,
 დღესაც ჯვარს იწერს
 რამდენი მერი,
 ისეთი, როგორც
 შენ მუზად გყავდა.
 ატმის ყვავილებს
 მოჰგვარე ცრემლი,
 ობლად დასტოვე
 აქ „მე და დამე”,
 შენი „ვერხვები” და „ნიკორწმინდა”.
 „გურიის მთები” და „მესაფლავე”.
 როცა ნიავი კალთას ეხება,
 როცა გუგუნებს მ ძლავრად სიონი,
 ეს, უკვდავება
 დგას შენს ფეხებთან,
 ეს, ასე სუნთაქვს
 გალაპტიონი!

ზოგი, ზოქი და ზრთვები

ფიფქი, ფიფქი და ფიფქი,
ფიქრი, ფიქრი და ფიქრი,
ფრთები, ფრთები და ფრთები,
ვარსკვლავიანი ცა,
წვიმა, წვიმა და წვიმა,
წვეთი წვრილ-წვრილად ცვივა,
წვრილი წვეთების წვიმა,
შეგუბებული ზღვად.
ქარი, ქარი და ქარი,
ქედის და ქვაკლდის ქნარი,
ქრის ქარი ჩქარზე ჩქარი,
გადაქცეული ხმად.
წლები, წლები და წლები,
გზები, გზები და გზები,
სიყვარულისთვის კვდები,
ამისთვისა ხარ მზად.
მთები, მთები და მთები,
ფიფქი, ფიქრი და ფრთები,
სიყვარულით რომ თვრები,
გამოიცვლები მთლად!

ჩვენი ღოთახი

ასე უსინათლო,
ჩემი ოთახია,
ჩემი ცხოვრებაა,
ზღუდეს გადასული.
ჩემი თანამგზავრი
არის ნოსტალგია,
ჩემი სიცოცხლეა
ამით არასრული.
ასე უსინათლო,
ჩემი ოთახია,
მარტო კაეშანი,
მუდამ მარტოსული,
ჩემი სიხარული,
ქვათა სამარხია,
ყველა ოცნებაა
მასში დამარხული.

ჭარბისოფელი

დადიხარ წელში მოხრილი
და ცხვირით მიწას თოხნი,
ნამად აპკურა განგებამ,
სულ შენი ჭირის ოფლი,
ნურც ფიქრობ სიცოცხლეშივე
რომ დაგიფასდეს გარჯა,
ცოცხალი ვის რად უნდიხარ,
მოკვდი – იქცევი განძად.

პირვენი სამშობლოს

სამშობლოვ უფლით ნაკურთხი,
 ღვთისმშობლის კალთა გიცავს,
 ღვთელო, ენავ და მამულო,
 სისხლით ნაბანო მიწავ.
 ერი გულადი, პურადი,
 სიმართლე – გზა და ხმალი,
 თავისუფლება დროშად გაქვს,
 და ფარად – ვაზის ჯვარი.
 დიდება შენს ერს, ველ-კორდებს,
 ხმელეთ-ზურმუხებს და ცა-ფირუზს,
 თავისუფლებას მიელტვი,
 რომ ყოფა გაიყმაწვილო.
 დიდება შენს ხალხს, დიდება!
 ძეობა ქუხდეს ვალია,
 მოგვიხმობ – მკერდით დავიცავთ
 ორიალეთსა და დარიალს.

ქარი ფანტელს ერეკება

ქარი ფანტელს ერეკება,
დაუნდობლად, უსულგულოდ,
უსამართლო ასეთ დევნას
გავძლებ განა, რომ ვუყურო?
ქარი ავი, დემონივით
ფანტელს ახვევს, როგორც ძაბრი,
დაათრობს და გააბრუებს,
დაცემამდე უდვოლდ დაღლის,
დევნილი და დაქანცული,
ეხეთქება მკერდით მიწას,
ტკივილების ეს ყრუ გმინვა,
კაწრავს, კაწრავს გულის ფიცარს!
სიმწრისაგან სახე მეწვის.
რომ ალმური ამდის მწველი,
რა სუსტი და საბრალოა,
შველა მინდა, ვეღარ ვშველი.
გული კვნესის, გული ტირის,
ცრემლი მომდის დაპა-ლუპად,
ცის და მიწის ღვიძლი შვილი,
განწირულა დასაღუპად.

ჩატვირთვი ხილი

როს მონაბერი ზაფხულის სიო,
იდუმალებით აქდერებს რტოებს,
გული ხალისობს, აფრენას ცდილობს
და კაეშანი ცოტა ხნით მტოვებს,
აქ, სიბნელეში, მოკლე პორიზონტს
შლის უამრავი მკვეთრი ციმციმი,
სიო ჩურჩულით ჩემზე მოგითხობს,
შენ კი – ხარხარებ, ისე იცინი.
უცებ დუმილი დაიპყრობს სმენას
და ჭრელ სიბნელეს მოიცავს რინდი,
ვრჩებით უფსკრულის სხვადასხვა პირას,
ჩატეხილია ჩვენს შორის ხიდი.
გიხმობ, გეძახი, გეძახი, გიხმობ
და უარამდე ხელებსაც გიწვდი,
შენ კვლავ ხარხარებ და სწორედ ახლა
სხვებთან მიდიხარ, მე აღ არ მიცდი.

ბაზანზე

შენ გარბისარ,
რა სიჩქარით...
მე, ბაქანზე ვრჩები,
უცებ, გულმა
ერთიანად,
დაიბერტყა წლები.
მოგდევს, მოგდევს,
ბნელ გვირაბში,
გეძებს, გეძებს, გეძებს
და ვინ იცის,
მერამდენედ,
ჩაგიქროლებს გვერდზე.
ვდგევარ, ბაქნის
აღარ მყოფნის
სიმაღლე და განი,
სუნთქვას აშოობს
შენი სწრაფვით
ატეხილი ქარი.

გარდის სუნთქვა

რაც გაგიცან, ვარ ამ დღ ეში,
შენოვის ვინმეს უთქვამს?
რომ ის ვარდი ბროლის ყელში,
შენი სუნთქვით სუნთქვავს.
რომ ლარნაკის ნაცვლად ჭიქას
დაჰკრავს ვერცხლისფერი,
რომ ეს გული შენით ხარობს,
გელის, ანცობს, მდერის.
ხარ სიცოცხლის დასაბამი
და სამყაროს ბოლო,
რომ არსება, ჩემში, ქალის,
შენით ფეოქავს მხოლოდ.

მშვენიერი ხარ

მშვენიერი ხარ,
ჩემი ერი ხარ,
ჩემი ბერი ხარ,
სათხო ხარ, ტრფობა,
ცას მარგალიტად
შემომრჩენიხარ,
ხსნად და სიცოცხლის
უბადლო მყნობად.
წინ! წინ!
სიცოცხლის
ტრიუმფებისკენ,
არდაჩოქება,
ბრძოლა და ბრძოლა,
წინ გამარჯვების
სვე, ჟინი მიწვევს,
უკან რჩებიან
შიში და ძრწოლა.
წინ! წინ!
მიხმობს და მეძახის ჟინი,
და გამარჯვების
მივსდევ დაფდაფებს,
შენიოთ ვამარცხებ
ბოროტს და ტკივილს,
შენ უკვდავების
წყაროს მაწაფებ.
მშვენიერი ხარ,
ჩემი ერი ხარ,
ჩემი ბერი ხარ,
სათხო ხარ ტრფობა,
ცას მარგალიტად
შემორჩენიხარ,
ხსნად და სიცოცხლის
უბადლო მყნობად.

მს სტიქიაა

ეს სტიქიაა, წარსულშია მისი ფევები,
 ხოლო არენა მომაგონებს უსაზღვრო ტრამალს,
 ღრმად მონატრების უფსკრულებში როცა ვეშვები
 და რეალობა მოგონების სურათებს შეამავს,
 ეს სტიქიაა, მინდა სინით მოგიძლვნა თავი,
 მთელი სხეული ასო-ასო ავქნა ნაჭრებად,
 ჩემი სიცოცხლე იყოს შენი თავსამკაული,
 თუნდაც თმის შენი ერთი ღერის გადასარჩენად.
 ეს სიგიურა, ეს ლტოლვაა, მძლავრი ნაცადი,
 მთის თავანკარა ნაკადულის გიური ჭენება,
 ეს წყურვილია, თავაწყვეტა ველურ ფაშატის,
 არაბუნებრივ მონატრების თავდამშვენება.

თავფურცელი

მე შემოგწირე, რაც კი მებადა,
დაუნანებლად, ვიყავ გულწრფელი,
ბოლომდე შესვი ჩემი ხელადა,
გადაიკითხე სულ თავფურცელი.
ფეხი რბილად რომ დაადგა მიწას,
ნოხად გიგია ჩემი სხეული,
სველ ბალახში რომ თითები გიჩანს,
იქაც მე ვწევარ, სულდანთხეული,
რომ არ შეგცივდეს, — ქარს ვეღობები,
რომ არ დასველდე, — არ ვდგევარ უქმად,
რომ არ მოგწყურდეს, — წყაროდ ვიქცევი,
რომ არ მოგშივდეს, — ვიქცევი ლუქმად.
მე შემოგწირე, რაც კი მებადა,
დაუნანებლად, ვიყავ გულწრფელი,
ყველაფერს ვამბობ, მაგრამ რატომდაც,
რაღაცა მრჩება მაინც უთქმელი.

მონოლოგი

შუაღამება, ყოველივეს
 სძინავს, ისვენებს.
 მე უგუნურმა მონატრებამ
 ხელი დამრია,
 წამწამებს ნამავს მონაური
 თვალთვან სისველე,
 არ შემიძლია, უნდა გითხრა,
 ჩემი ვალია.
 შენი ამბორი, ესოდენი
 ტკბილი ბადაგი,
 ნეტავ ვის ბაგეს აუსხია
 ქარვის მტევნებად,
 ან შენი მზერა, ჟინიანი
 და სანუკვარი,
 თავგამეტებით, აგრერიგად
 თავს ვის ევლება.
 ჩამი-ჩუმიც კი აღარ ისმის,
 ქარი ბობოქრობს,
 აუწყვეტია სადავე და
 თავაშვებულა,
 შუაღამისას, მის სევდიანს
 ვისმენ მონოლოგს,
 და მონოლოგი, მეჩვენება
 მე ჩემეულად.

თავგიში ოცნება

თავგიში ოცნება როდესაც ახდება,
როცა შესრულდება კანონი ბუნების,
როცა სიყვარული გულიდან მოსწყდება
და შეერთდებიან მთრთოლვარე გულები,
როცა სიყვარულის მერანი იჭენებს,
როცა იღვენთება გრძნობები ულევი,
როცა სიყვარულით კაცი გულს იჯერებს,
როცა თავს გაყრია ზღვა თაიგულები,
ზეცაში დაფრინავ და კრეფავ ვარსკვლავებს,
ღრუბლებთან ნავარდობ, ევლები თავთავებს,
როს ნაზი გრძნობების გახარებს აღლუმი,
როცა ცისარტყელას დიღინით ჩაუვლი,
ვერცხლისფერ შადრევნებს თავებს რომ გიხრიან,
დაჟყურებ, ჰეონიხარ ზდაპრული ფიფქია,
ამ ნაზი გრძნობების შენშია სათავე
და ხელო შენ გიპყრია გრძნობათა სადავე.

მოწყენილი პირა

უდიმდამოდ მიდის,
მოწყენილი კვირა,
საგანგებო ბადით
განგება ბედს ცხრილავს.
წვიმის წვეთი მინას
ვერ უქარწყლებს ტკივილს,
მინა იცრემლება,
მინა მწარედ ტირის.
ხეს ფოთოლი ცვივა,
ღვარა-ღვარად მოსდის,
ხე რომ ხეა, ისიც
ვეღარ უძლებს ლოდინს.
უდიმდამოდ მიდის,
მოწყენილი კვირა
და ლოდინის ლოდი
ჩემს გულმკერდზე ხვრინავს.

თბილისო!

თბილისო, ჩემი ქვეყნის მშვენებავ,
დიდებავ ჩემი ხალხის და მიწის,
ჩემო ოცნებავ და გახსენებავ,
შენით ვენთები და შენთვის ვიწვი.
სიობო გულისა მოსჩქეფს ლეგენდად,
არსად ნახულა მსგავსი ზმანება,
ტურფა საგანეს კრძალვით შეგბედავ,
მსურს შენს კალთებზე გარდაცვალება.
სულს უხმობს მტკიცედ სიწმინდის ზარი,
ქვაშუეთი თუ დედა სამება,
მუხლი მაგარი და რწმენა მყარი,
უძლეველობა და უკვდავება.
დუდუნებს მტკვარი, ფხიზლობს მთაწმინდა,
დუდუკის ხმაში ჩასოვლემს ხარფუხი,
ქართვლის შვილების დედავ და ძიძავ,
ცა და მიწა გაქვს ორივ ნაკურთხი!

მე და დრო და მე და სივრცე

მე და დრო და მე და სივრცე,
მოვლენილი ფალავნებად,
მე და დრო და მე და სივრცე,
თვალის ერთი გადავლება.
უგუნურთა ხვედრი გვამკობს,
სხვას, დროებას, რა სვლას მისცემ,
უამ-ბობოქარს ვერწყმით აწმყოს,
მე და დრო და მე და სივრცე.
ეს სამყარო უთავ-ძირო,
ჩაწყობილა ბილიკებად,
ზოლი დროის, უნაპირო,
გასდევს მხოლოდ მინიშნებად.
მე და დრო და მე და სივრცე,
მოვლენილი ფალავნებად,
მე და დრო და მე და სივრცე,
თვალის ერთი გადავლება.

როგორ მენატრები,
ჩემო ცათამბჯენო,
ჩემო ნათლისვეტო,
სვეტო შთაგონების.
სვეტო სიცოცხლისავ,
ქარად მონაბერო,
ლაგამგადახსნილო,
სუნთქვავ გაორების.
ჩემო მონატრებავ,
ჩემო აღტაცებავ,
ჩემო მოჭარბებავ
ინჯინგ-ემინჯების.
ცა ქუდად მახურავს,
რომ არ ჩამომექცეს,
რომ არ ჩამომემხოს,
ბურჯად ებიჯგები.

ნისლის ფარდა

საღამოა,
ნისლის ფარდა,
ჩამოეშვა ციდან,
თან ჩამოჰყვა
ანგელოზი,
მხარზე დამაფრინდა.
მე გავვოცდი,
მაგრამ მეტად,
გაუკვირდათ ძლიერ,
რატომ არის
ამ დროს კენტად?
(თავს ვერ მოვერიე)
—სად წავიდა?
—მასთან არის,
მთელი დამე რჩება.
ცრემლი მასრჩობს,
ნისლის ფარდა
დაფლეთილა ჩვრებად.

ნუ დამტოვებ

ნუ დამტოვებ, ვუხმობ წამებს,
დრო მაწამებს დროის ტიტანს,
დრო საოცრად მიწანწალებს,
დრო საშინლად ვეღარ მიტანს.
ნუ დამტოვებ, არ ხარ – ვქრები,
წამი გვაქრობს, წამი გვიცავს,
დრო დაგვითვლის ძვირფას წამებს,
მიწა დროა, დრო გვქმნის მიწად.

მჩნაფრები

მენატრები,
და ქარს მიაქვს თოვა,
ალისფერი
დაშვებულა აფრა,
უგადოსაც
ყავლი გასდის ლოდინს,
მოტივტივე
ნაფოტებად ფანტაგს.
სიყვარული,
სალოცავი კერპი,
აღმაფრენა
ამიტაცებს მაღლა,
მენატრები,
უკვდავებას ვეტრფი,
შენთან, თავად
უკვდავება მახლაგს!

რა სიცოცხლე!

რა სიცოცხლე! შხამის კასრი,
ჯოჯოხეთის შავი კუპრით,
გაფხორილი შავი ყვავი
ცისკარს ხვდება ზურნა ბუქნით.
როს ცხოვრება ხორცმეტივით,
აღმა დაღმა დამაქანებს,
როს სამოთხეს ჯოჯოხეთი
ჩაურაზავს მაგრად კარებს,
რა სიცოცხლე! შხამის კასრი,
ნეტავ მალე გადავცალო,
რომ ეს ყოფა, იმქვეყნიურ
სიმშვიდეზე გადავცვალო.

სანთელი

სანთელში გული ფეოქავს,
მთელი სხეულით იწვის,
დადებული აქვს მკაცრად,
დმერთის წინაშე ფიცი.
რომ ჩაიფერფლოს ხატთან,
უნდა ჩაიწვას ფიქრში,
უნდა გადადნეს ხალხად,
ხსოვნად აენთოს მისთვის,
რომ შეუერთდეს ზენას,
რომ შეეწიროს მრწამსს,
გადაეკვანძოს დელვას,
ძალა შემატოს ხმას.
რომ მიაწვდინოს ზეცას
გულისტკივილი მიწის,
მიტომ იღვრება ცრემლად,
დაუზოგავად იწვის.

მე სანთელი ვარ
ქალის სხეულა,
განგების ნება
მტოვებს ეულად,
მთელი სიცოცხლე
უნდა ვიწვოდე,
რომ ძედისწერის
ძალა ვიცოდე.

თოვს, სწორდება მთა და ბარი

ეს თოვლია, თეთრი ციგი,
ფრთაფარფატა, ერთი ციდა,
ოცნებებიც, სანატრელი,
მოფრინავენ ასე ციდან.
აწეულა მაღლა ზეცად,
ფანტელების ზღვათა ბუდე,
გამობმია ფრთას ოცნება
და წაშლილა ყველა ზღუდე,
ავსებულა ოცნებებით
გული, ფარავს მარტო ძგიდე,
თოვს, სწორდება მთა და ბარი,
რა ოცნება რჩება კიდევ?

სად მთავრდებიან

სად მთავრდებიან, ვინ ნახა ნეტავ,
ლაღი ბავშვობის სულტკბილი წლები,
როდის გადაგვსხმს კალთიდან დედა,
თვითონ დიდები როდისდა ვხდებით?
როდის ეღება ოცნებას ბოლო?
ჩამოვარდება ვარსკვლავი ციდან,
როდის აღარ ვართ თითისტოლები,
ცეროდენები, ან თითოციდა.
მოულოდნელი, დაუნდობელი,
როდის ჩაგვიკრავს გრიგალი გულში,
უბიწოების ნათელი სხივი,
გვაცისკროვნებდა ჯერ კიდევ გუშინ.
ვინ იცის სად დევს დიდი სამანი,
რომელიც გაჟყოფს სიცოცხლეს ორად,
იქით ბავშვობა გვიღიმის ლაღი,
აქეთ დიდობის მარწუხთა გორა.

მახრიობელა ზოდი

ქარი კიბეს დაუნდობლად ახლის ჭიშკარს,
დრო გულს მიკლავს, სვამს უამრავ მტანჯველ
კითხვას,
სად ხარ, ვისთან, რას აკეთებ, მოხვალ როდის...
მახრიობელად გადაიქცა ოქროს ზოდი.
ცივი ქარი ქრის და თითქოს დროს აჩქარებს,
გამალებით აბრახუნებს რკინის კარებს,
დამეც ისე მონდომებით ბაგეს ხურავს,
გული თვითონ იქცა კიბის საფეხურად.
ფიანდაზად გაგეგება გზად და ხიდად,
სადაც გინდა, როცა გინდა, როგორც გინდა,
გევედრები, მომაშორე მძიმე ლოდი,
მალე მოდი, ოდონდ მოდი, ოდონდ მოდი!

დაუჯვრებელი

ნაცნობ ბუნებას,
 ხეებს და ქვებს,
 ბალახის ღერებს,
 გუბურა წყლებს,
 არ უნდათ სჯეროდეთ,
 არ უნდათ სწამდეთ,
 რომ ქვეყნად ერთგული
 არ უნდა მყავდეს.
 თვითონ მამშვიდებენ –
 უმანკო კოცნა,
 ზეცად ამაღლდება
 უზადო ლოცვად.
 თაგებსაც მიხრიან –
 გვახსოვს და ვიციო,
 ჩვენს წინ ერთგულების
 დაგიდეს ფიცი.
 გრძნობა სიყვარულის
 ცამდე აწეული,
 ტრფობის დიდი ძეგლი
 აკვნად დარწეული,
 გრძნობა სიყვარულის
 ცეცხლად დანოებული,
 ვნება, სიყვარულით
 თვალებანოებულის,
 მზერა მიბნედილი,
 ბაგე შვინდისფერი,
 ჩვენ არ დაგვიწყნია,
 გვახსოვს ყველაფერი.
 დაუჯერებელი,
 ერთურთს შეჰყურებენ
 და დილით სიცოცხლეს
 ნამად იპკურებენ.

008 ნატვრა

ია გუნდრუკს აკმევს,
სურნელებით ათრობს,
მერე ტკბილად სძინავს,
მერე თბილად ათოვს.
ნაზია და მორცხვი
როცა სხივებს კოცნის,
თავს მიწამდე დახრის,
ალერსი მას არ დღის.
ენატრება წყალი,
ანკარა და სუფთა,
ნაკადული ჩქარი,
გადაშლია სუფრად,
იმ ტალღების ჩურჩულს
უერთდება ლოცვა,
რომ იის ბუჩქს ერგოს
ნაკადულის კოცნა.

ვრმსპებს რად მაგრებ?

ფიქრი – ფიქრს წაება,
გელი – კორდს, მთა – გორებს,
ეგ სახე წინაპარო
ფრესკებს რად მაგონებს?
შენი სიჭაბუკე
იღვრება ჩანჩქერად,
(არა ღირს ქალური
განცდების გამხელა).
ევლები ჭიუხებს
უმკაცრეს მწვერვალთა,
ვნებათა სიუხვე,
სიჭარე ღელვათა,
იწევა ზვირთებად,
იღვრება ბადაგად,
იფრქვევა ნამქერად
ქარაფებს გადაღმა.
ლიცლიცა სხივებად
ევლება მთაგორებს,
არ ვიცი, არ ვიცი,
ფრესკებს რად მაგონებ.

მარტივით გიში

მარტი, შენსავით გიში,
სვლას და სიყვარულს მიშლის,
ცივ და აბეზარ ფთილას,
ცხელ ბაგეს მსხვერპლად სწირავს.
ვიცი მიგზავნი ამბორს,
ჩუმად სალამსაც ამბობ,
ფანტელს სახეში მაყრის,
წინ ეღობება აპრილს,
რომ ჰპოვოს გულის სითბო,
დროს დამატებით ითხოვს.
მარტი გიშმაუი, შენ გგავს,
რას ველოდები შენგან?

ხავსი შვაზე

მდინარეში მწვანე ხავსი
 ქვას ეხვევა და მე მიცდის,
 სინარნარე მისი რხევის
 ძალიან ჰგავს ალის ლიცლიცს.
 აჟ! მდინარის მძლავრი ტალღა
 ავ განზრახვას აღარ მალავს,
 ამ საბრალოს ალბათ მალე
 გადაუმტვრევს წელის მალას.
 მაგრამ ხავსი ისე მედგრად
 უმკლავდება თავხედ ძალას,
 ლამის გაწყდეს მართლა წელში,
 გულს იბრუნებს სავსე პეშვით.
 წყლის ჩხრიალში, ლარი-ლარად
 ხავსს ცრემლები მოსდის დვარად,
 ამ ჭიდილის მწველი ეშხი
 არ გაქრება არა ჩემში.

სიცოცხლე მეორდება

როდესაც ჩემი უძლურება შეერწყმის მიწას,
მე არ გავქრები სიცოცხლეში სამ სახეს ვტოვებ,
როცა სიკვდილი აქ ბილიკებს გადამინისლავს,
მე გამოძახილს სიცოცხლისას – შვილებში ვპოვებ.
და ერთის ნაცვლად სამი მე ვარ, სამი სიცოცხლე,
სამჯერ მოვკვდები და ათასჯერ აღვსდგები

მკვდრეთით,

რადგან სიცოცხლე მეორდება და მეორდება,
ხოლო სიკვდილი მხოლოდ კიბის საფეხურებს

ცვლის,

სიცოცხლე მიდის, ზეცას სწვდება სიმაღლე კიბის,
დრო, უსწრაფესი ელმავალი, მირბის და მირბის,
სიცოცხლის კიბე, მიწის ზევით რაც მოჩანს მარტო,
ზეცისკენ მიდის და საფეხურს სიმრავლით ამკობს.
სიკვდილის გამო ამაოა მოთქმა-გოდება,
რაგდან სიცოცხლე, სიცოცხლეშივე მეორდება!

შენ ხომ გამია

შენ ხომ გგონია ქვას გული არ აქვს,
შენ ხომ გგონია არ სუნთქავს თითქოს,
ქვა უენოა ტკივილებს მალავს,
ისე, სანაცვლოდ არაფერ ითხოვს.
ქვაა მგოსანი, ქვაა ფრთოსანი,
ყველა უენოს ხომ ქვას ადრიან,
ქვას ტკივილები შეუმსუბუქე,
მიუალერსე, დიდი მაღლია.
ქვას სიყვარული ცრემლს ადენს დამით,
თუ მას იხილავ დილაადრიან,
ქვა უენოა, ტკივილებს მალავს,
ყველა უენოს ხომ ქვას ადრიან!

სამყაროს არსი, სიცოცხლისთვის თავსამპაული,
ფიალა სავსე, ან დაცლილი მტლად საწყაული.

მა შენ გელოდი

მე შენ გელოდი,
მე შენ გეძებდი,
მე შენ მიყვარდი უკვე,
ის სიყვარული
ამ მონატრებას,
ახლაც დამეებს უთევს.
შენ ხარ სიცოცხლე,
შენ ხარ კივილი,
შენ ხსნა ხარ, ჩემი
სულისტკივილის.
მე შენ გელოდი
მთელი ცხოვრება,
როგორ მწყუროდი,
როგორ გნატრობდი,
როგორ მიხმობდი,
გემახსოვრება
და სიყვარულით
როგორ მათრობდი.
ახლა ჩემთან ხარ,
რა ხდება ნეტავ,
სულის სიღრმეში
უღრიალებს სიმი,
ხმა უკვდავებას
ჯაჭვად შეება
ახლა გამოსცემს
სხვა გულისტკივილს.
მე შენ გელოდი
მე შენ გეძებდი,
მთელი ცხოვრება,
მთელი შეგნება,

ახლა ჩემთან ხარ
და შენი სუნთქვა,
ჩემსას რიტმულად
როცა შეება,
ო, პლავ წყეული,
ავი სატანა!
სურს მონატრების
სენიო ვიწვოდე!
მე უკვე, ასე
ბეგრის ატანა
არ შემიძლია,
უნდა იცოდე!

მზე ჩაღიოდა

შენ მიღიოდი,
მზე ჩაღიოდა,
კაშკაშა ბაღრო
ტოვებდა ტატნობს,
შენ მიღიოდი,
ასეთ ტკივილში,
კაცი ყოველთვის
ერთ რამეს ნატრობს...
სხივი ურჩობდა,
სხივი ანცობდა,
დრუბელს ავლებდა
გარდისფერ მაქმანს,
მე ყველაფერი
მეკარგებოდა,
სხივიც, დრუბელიც
და სელის ჩანთაც.

ნილაბი

ნოსტალგიაა, საოცარი,
 გრძნობათ მარათონს,
 გამოურიყავს სილუეტი
 მჟმუნვარე სევდის,
 ასე ჭიდილში, უნებურად
 თავზე დამათოეს
 და სიკვდილის წინ, საბოლოოდ
 იმდერებს გედი.
 დრო რბის, დრო ელავს, გასაოცრად
 სწრაფად მოქმედებს,
 და ყველაფერი, ყველაფერი
 მის შედეგს ელის,
 დრო აარიგებს, ჩაარიგებს
 ძვირფას მონეტებს,
 ბევრს არასდროს არ მიუწვდება
 არცერთზე ხელი.
 ისმის მუსიკა, ხმაურია
 აურზაური,
 დრომ განურჩევლად გადასილა
 ყველა იარა,
 ქვიშამ, უხეშმა, ამოავსო
 ნაჭრილობევი,
 ეს ტკივილისთვის ნიღაბია,
 შვება კი არა.

ჩემს სიყრმეს გბლოვობ

ჩემს სიყრმეს გბლოვობ, არ დავტირი გარდაცვლით
ცხედრებს,
მკვდართ, ამქვეყნიურ ამაოებათ ეხსნებათ ტვირთი,
ჭენება შვენით ფაფარაშლილ ულაყთა მხედრებს,
მარადისობის სამყაროსთან გადებულ ხიდით.
ყვავის, ბიბინებს წალკოტი და ედემი ვრცელი,
გადაშლილია უკვდავება უსაზღვრო სივრცედ,
ნუ გეშინია, გაბედე და შეახე ხელი,
შენ უკვდავებას შენს მეობას თვითონვე მისცემ.
ცრემლების ლვარი, მონაჟური შენი თვალების,
განიჭებს შვებას, ჩამორეცხს რა გულის იარებს,
აქ სამყაროთა შორის შენც ხარ პატარა ხიდი,
ჭირისუფალი შენი ხვედრის და მგლოვიარე.
ჩემს სიყრმეს გბლოვობ, არ დავტირი გარდაცვლილთ
ცხედრებს,
მკვდარს არ სჭირდება ჩემი ცრემლი, ჩემი ტირილი,
მე ვეთხოვები უჩვეულო სამოთხის მხედრებს
და სინანული მაღენს ცრემლებს, გულისტკივილის.

ბახსოვდეს

რა დაგემართა? წონასწორობას კარგავ!
 ხომ არ ჩამოჰკრა საოცნებო რამ წამმა?
 ხომ არ დაპბერა უდაბნოს თბილმა ქარმა?
 ან უძლურივით იქნებ მიჰყვები ნიავს.
 იქნება კარი გამიღე მე შენ მთვრალმა,
 რამ დაგასველა, წვიმამ? ონკანის წყალმა?
 რამ შეგაშფოთა, გამოღებულმა კარმა?
 მე ვეღარ ჩავწვდი შენი გონების წიაღს.
 პოდა გახსოვდეს! როცა გშია და გცივა,
 როცა სიყვარულს ნატრობ და გული გტკივა,
 როცა ნაკვალევს ლუპით ეძებ და მისდევ,
 მე გელოდები ისევ, ისევ და ისევ.

ვოთოლი

დავუძლურდი,
აღარ შემწევს ძალა,
შევებრძოლო,
გავუმკლავდე ნიავს,
ფოთოლი ვარ,
შემოდგომის ხმელი,
აშარ ქარს რომ,
საითაც სურს, მიაქვს.
ვედარ ვზომავ
თვალით დროს და სივრცეს,
ვედარა ვგრძნობ
ტკივილსა და დადლას,
სულ მარტო ვარ,
დაგიკარგე მგონი,
აღარავის
არ ვჭირდები ახლა.
ო! ეს ქარი,
აშარი და ანცი,
დამაქროლებს,
ძვლებში მამტვრევს სუმთლად,
ზოგჯერ
ისე მიმახეთქებს სადმე,
ტკივილისგან
შემეკვრება სუნთქვა.
სიცოცხლით და
სიყვარულით სავსე,
დაუნდობლად
გამომფიტა ქარმა,
სიკვდილის და
უკვდავების გზაზე,
ახლა, სწორედ
გასაყართან ვდგავარ.

დასი

ჩამავალი მზის სხივების
 კაშკაში და ელვარება,
 ღრუბელს ავლებს ცეცხლის მაქმანს,
 არ აპირებს შებრალებას.
 ალმოდებულ, მბრწყინავ ღრუბელს
 დაჲკაშკაშებს ცეცხლის ბადრო,
 დაფოფინებს, თავს ევლება,
 ეტრფის, ნატრობს, ეტრფის, ნატრობს.
 ბადრო იწვის, ცეცხლი დვივის,
 ბრწყინავს ზეცა ალისფერი,
 ცეცხლის ალში გახვეულა,
 ყველაფერი, ყველაფერი!
 გარინდულა ცის ტატნობი,
 წვა გრძელდება უსასრულოდ,
 მზეგ, ოცნება სიყვარულის,
 არასოდეს დაასრულო!

ერთგულა

გათეთრებულა ყოილი,
გასჯიბრებია თოლიებს,
მხარშეგდგომია ტოლივით,
ან რითი დაიყოლიე.
ცრემლი მოღვარავს დაწვებზე,
მოდის რუდ, უჩანს დარადა,
გეძახის, გნატრობს, დაგეძებს,
ჩამოხმა, გაჭაღარავდა.
ჭკნება ყოილი, ერთგულა,
ტკბილო დეკავ და ლვიანო,
შეეხმიანე ერთგულად,
ვინძლო არ დააგვიანო.

ძარიც გეფერება

ქარიც გეფერება,
ქვები იფერება,
ფერად ეფერებათ
ფრთათა შეფერებად,
ბაგეთ ბოგანებად,
ალფრად მომგვანება,
თვალთა მომრგვალებად
აზრთა მოგვარება.
ტკივილთ უტკივართა,
ყივილთ უყივართა,
ტირილთ ნატირალთა,
ტაძართ ნამყინვართა,
ქარიც გეფერება,
ქვები იფერება,
ფერად ეფერებათ
ფრთათა შეფერებად.

ქარი ზუზუნებს, შიშველ ხეებს აყინავს კალთებს,
ნატვრა არ მტოვებს, აჩრდილივით ნატვრა თან
დამდევს,
სველ შიშველ ხეთა ხმაური და მწუხარე გამა,
გულისტკივილით ფანჯარასთან დატოვა ქარმა.
წვიმამ დაალბო ტკივილი და გაასათუთა,
აქ წამიერად ქარიც ჩადგა, უფრო ჩაყუჩდა,
გულს კენტად შერჩა ნატყევიარი ზუზუნა ქარის,
გამჭოლ ჭრილობას ვეღარ შველის ხმალი და ფარი.

ქარი კივის, ქარი კვნესის, არ სჭირდება აბედ-კვესი.

ლაშის ზრთვები

ცისფერი დამის ვარდისფერ სიზმრებს,
 მთვარეს, მონატეს მჭადის,
 აუხსნელ მიზეზს, დაღუპულ გრძნობას,
 აუსრულებელ წადილს,
 უსაზღვრო ტკივილს, კვლავ მარგალიტის
 მძივებად ასხმულ ცრემლს,
 დასაბამიდან გაუხარელი
 საწუთოს მწარე ხვედრს,
 დამე უკუნი, გაუმჯვირგალეს
 გადააფარებს ფრთებს,
 გაღმა-გამოღმა სოფელს თუ სძინავს,
 სადღაც მურია ყეფს.
 დამე პირისპირს რჩება ფიქრებთან,
 ფიქრიც ათენებს დამეს,
 გასაოცარი თანაცხოვრება
 არ მახუჭინებს თვალებს.

გვე

შენ სალი კლდე ხარ,
მიუვალი,
მიუწვდომელი,
მაღლა რომ მიდის
და სადღ აც შორს,
ღმერთან თავდება.
შენ აფთარი ხარ,
მძვინვარე და
დაუნდობელი,
თავისუფალი,
იდუმალი,
თანაც თავნება.
შენ სანთელი ხარ,
მოლაპლაპუ,
დინჯი და მშვიდი,
საოცრება ხარ,
სამყაროსი,
ათასჯერ შვიდი
მე –
ყველგან შენი თანამდევი,
უცვლელი სუული,
მე ვარ სიცოცხლე,
ვარ ღიმილი,
ვარ სიხარული.
ჩემი ხარ, ჩემი,
მარტო ჩემთვის
შეგქმნა შენ ღმერთმა,
მეც შენთვისა ვარ
გაჩენილი,
მინდა იცოდე,
სამყაროში თვით
სიყვარულმა
თუ იარსება,
ჩვენ ერთმანეთის
სიყვარულში
უნდა ვიწვოდეთ!

სარჩევი

საერისკაცო მოტივები.....	4
თუ რამე მწამდა	6
***	7
***	8
იმედი	9
მზერა	10
ტალღებთან.....	11
კაცხის სვეტი	12
ჩემი ანგელოსი.....	14
დრო	15
მარტობისთვის.....	16
წრე	17
ქვათა სიმფონია	18
გალაკტიონს.....	19
ფიფქი, ფიქრი და ფრთები	20
ჩემი ოთახი	21
წუთისოფელი	22
ჰიმნი სამშობლოს	23
ქარი ფანტელს ერეკება	24
ჩატეხილი ხიდი	25
ბაქანზე	26
გარდის სუნთქვა	27
მშენიერი ხარ	28
ეს სტიქია	29
თავფურცელი	30
მონოლოგი	31
თავგიუჟი ოცნება	32
მოწყენილი კვირა	33
თბილისო!	34
მე და დრო და მე და სივრცე	35
***	36
ნისლის ფარდა	37
ნუ დამტოვებ	38
მენატრები	39
რა სიცოცხლე!	40
სანთელი	42

თოვეს, სწორდება მთა და ბარი.....	44
სად მთავრდებიან	45
მახრჩობელა ზოდი	46
დაუჯერებელნი	47
იის ნატერა.....	48
ფრესკებს რად მაგონებ?.....	49
მარტივით გიუი.....	50
ხავსი ქვაზე	51
სიცოცხლე მეორდება	52
შენ ხომ გგონია.....	53
მე შენ გელოდი.....	54
მზე ჩადიოდა	56
ნიღაბი	57
ჩემს სიყრმეს გგლოვობ.....	58
გახსოვდეს.....	59
ფოთოლი	60
დაისი	61
ერთგულა.....	62
ქარიც გეფერება	63
***	64
დამის ფრთები.....	65
შენ	66

დაიბეჭდა „ეროვნული მწერლობის“
სტამბაში. მხატვრის ქ. 4
ტელ: 31-70- 47
32-73- 62

E-maile
litandart@yahoo.com
vaja.otarashvili@yahoo.com